

Tárgytematika / Course Description

Mentális-és viselkedészavarok

ALSZPA1161

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Mayer László

Félév / Semester: 2017/18/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 9/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók megismerjék a gyermek- és serdülőkorban leggyakrabban előforduló mentális betegségek és viselkedészavarok kialakulásának hátterét, tünettannát. Fontos továbbá, hogy megismerjék a betegségek felismerésének lehetőségeit, valamint hogy képet kapjanak a korszerű terápiás módszerekről és a megelőzés lehetséges módjairól.

II. Követelmények, kompetenciák

Az elsajátított ismeretek segítségével a hallgató képessé válnak a fejlődésből adódó zavarok, az átmeneti pszichés rendellenességek illetve a pszichiátriai betegségek elkülönítésére. A pszichés zavarok korai felismerésével képesek lesznek a prevenció és terápiás munkában való részvételre, bizonyos tünetek korrekciójára, a gyermekek családjával valamint a gyógyító szakemberekkel történő együttműködésre.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. hét

Előadás: A mentális betegségek osztályozása, felosztása. Klasszifikációs rendszerek (DSM, BNO)

Szeminárium: Mentális egészség és betegség. A normalitás problémája.

2. hét

Előadás: A gyermek- és serdülőkor mentális zavarok epidemiológiája és rizikófaktorai.

Szeminárium: A mentális zavarok felismerésének lehetőségei: vizsgáló módszerek (kórelőzmény, projektív tesztek, kérdőívek, becslőskálák).

3. hét

Előadás: Az érzelem és a kötődés zavarai csecsemő- és kisgyermekkorban.

Szeminárium: A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége.

4. hét

Előadás: Testi tünetekben megjelenő mentális zavarok.

Szeminárium: Pszichoszomatikus tünetképződés, pszichoszomatikus betegségek.

5. hét

Előadás: Alvászavarok csecsemő- és gyermekkorban.

Szeminárium: Ürítési zavarok gyermekkorban.

6. hét

Előadás: A táplálkozási magatartás zavarai gyermek- és serdülőkorban.

Szeminárium: A testsúllyal és étkezéssel kapcsolatos problémák kezelésének lehetőségei.

7. hét

Előadás: A pervazív fejlődési zavar tünettana és terápiája.

Szeminárium: Mentális retardáció. A beszédképesség zavari. Tanulási zavarok.

8. hét

Előadás: A szorongásos zavarok tünettana I. (Szeparációs szorongás, fóbiák)

Szeminárium: Szorongáselméletek. Gyermekkorai félelmek.

9. hét

Előadás: A szorongásos zavarok tünettana II. (Generalizált szorongás, kényszerbetegség)

Szeminárium: Az iskolafóbia.

10. hét

Előadás: A hangulati élet zavarai gyermek- és serdülőkorban.

Szeminárium: A depresszív tünetegyüttes háttértényezői.

11. hét

Figyelemzavar, hiperaktivitás.

Viselkedészavarok gyermek- és serdülőkorban.

12. hét

Gyermek- és serdülőkori pszichotikus állapotok.

Pszichózis, regresszió, pszichogén reakciók.

13. hét

Serdülőkori krízisek; öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet gyermek- és serdülőkorban.

Pszichoaktív szerekkel való visszaélés gyermek- és serdülőkorban.

14. hét

Kezelési formák (gyógyszeres kezelés, pszichoterápiák), prevenciók lehetőségei.

A gyermek- és ifjúságpszichiátriai ellátó rendszer és mentálhigiénés hálózat.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A félév végi számonkérés módja: kollokvium.

A félév végi aláírás feltétele a szemináriumokon való aktív részvétel, ami magába foglalja az egyes szemináriumokra meghatározott tananyagból való rendszeres felkészülést.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Csorba János: Öngyilkos és önsértő magatartás serdülőkorban. Animula Kiadó, 2011.

Kernberg, P.; Weiner, AS; Bardenstein KK.: Személyiségzavarok gyermek- és serdülőkorban. Animula Kiadó, 2007.

Mínuchin, S.: Családok és családterápia, Animula Kiadó, 2006.

Nagy Beáta: Pszichoterápia és rehabilitáció a gyermekellátásban a speciális szükségletű gyermekekkel végzett vizsgálatok tükrében: Didakt Kft., 2007.

Newman, F.: Gyermekek krízishelyzetben. PONT Kiadó, 2004.

Onnis L.: A pszichoszomatikus zavarok rendszerszemlélete, Animula Kiadó, Budapest, 1993.

Petzold, H.; Ramin, G.: Gyermekpszichoterápia. Osiris Kiadó, 2002.

Polcz Alaine: Meghalok én is? – A halál és a gyermek. Jelenkor Kiadó, 2007.

Ranschburg Jenő: Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban. Saxum Kiadó, 2012.

Ranschburg Jenő: [Nyugtalan gyerekek - Hiperaktivitás és agresszió a serdülőkorban. Saxum Kiadó, 2009.](#)

Ranschburg Jenő: [Félelem, harag, agresszió. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004](#)

Ranschburg Jenő: [A mélységből kiáltok. Depresszió, öngyilkosság és kábítószer a serdülőkorban. Saxum Kiadó, 2010.](#)

Sue G.: [A szükséges szeretet - Az affektusok hatása a kisgyermekek agyfejlődésére.](#)

Lélekben Otthon Könyvkiadó, 2009.

Tárnok Zsanett (szerk.): Tic-taktika. Kiadó: Akadémiai Kiadó, 2009.

Vetró Ágnes (szerk.): Gyermek- és ifjúságpszichiátria. Medicina Kiadó, 2008.

Vikár György: Az ifjúkor válságai, Animula Egyesület, Budapest, 1999

Vikár György- Vikár András: Dinamikus gyermekpszichiátria. Medicina kiadó Rt, Budapest, 2001.